

NARODNI DNEVNIK

Izbaja vsak dan opoldne, izvemati nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.683.

TPD in še kaj!

»Bratec veseli vsi,
pešem zapojmo mi!»

In so jo zapeli, žalibog da ne pri nas doma, ampak tam daleč na Dunaju. Zapeli so jo v tedniku, ki ima naslov »Die Börse«. Zapeli so jo pa tako glasno, da se je melodija slišala celo v Ljubljano. Ali pa se je slišalo samo neprijetno hreščanje namesto melodije — o tem se ni vredno prepričati. Slišalo se je in se sliši še danes, da odmeva od vseh ljubljanskih zidov.

Dunajski tednik »Börse« je objavil namreč v svoji zadnji številki članek o Slavenski banki. Članek kar mrgoli raznih ljubeznivosti na naslov bivšega generalnega ravnatelja Slavenske banke g. A. Praprotnika, izzveneva pa v veličastno himno na Trboveljsko premogokopno družbo, ki je tako nedolžna, da res ne zasluži, da bi njene akcije padle le za vinar. Zaradi nedolžnosti namreč... In ker je omenjeni članek končno le nekak slavospev na TPD, je jako verjetno, da je bil napisan v Ljubljani, a zaradi našega tiskovnega zakona objavljen na Dunaju.

Trboveljska družba je stala in menda še stoji v jako tesni poslovni zvezi s Slavensko banko. Zato morajo gospodje že precej natančno vedeti, kako stoji stvar pri Slavenski — če je namreč res, da izvira članek od TPD, oziroma od dunajske Länderbanks. Zato je prav zanimivo, če pravi pisec članka v »Börse«, da znašajo izgube pri Slavenski banki 300 milijard avstrijskih kron ali 30 milijonov šilingov ali 250 milijonov dinarjev!

Jako zanimivo je dalje, da pove članek, da je bil pravi gospodar Slavenske banke prvotno g. A. Praprotnik, a pozneje, da je morala TPD prevzeti večino akcij Slavenske banke na »rahal migljaj vlade! To je zelo, zelo zanimivo! Danes tista kupčija pisec članka oziroma njegovemu informatorju ni všeč. Mi pa si dovoljujemo vprašanje: Zakaj pa gospod takrat niso odprli ust, ko je bil še čas, da se tisti »vladni migljaj« pravčasno prepreči? Zakaj so se pa gospodje takrat tako drage volje pokrili »migljaju«? Danes se pritožuje neznan nam pisec v »Börse«, da je g. Praprotnik takrat obesil TPD na vrat ob enem s Slavensko banko celo vrsto »nesolidnih industrij! Za Boga, ali gospodje takrat, ko so se pokorili »migljaju«, niso imeli časa, da bi bili šli pogledat tiste »nesolidne« industrije, ali kar utegne biti pravilnejše, tiste industrije, ki so uživale previsok kredit pri Slavenski banki, kakor ga še danes? Zakaj pa niso gospodje začeli takoj tiste previsoke kredite polagoma zniževati in nesolidne industrije eventualno pravčasno mirno likvidirati? Ali je tudi to zahteval visoki migljaj vlade, da morajo »nesolidne industrije« živeti še naprej? Mogoče je namreč tudi to!

Takrat, ko je bil čas za kričati, ne samo za govoriti, so visoki gospodje pri TPD melčali — danes pa vpijejo! Zakaj? Ali zato vpijejo danes na takratno vlado, ker slutijo, da se ne bo več vrnila? To je zelo verjetno!

Naša misel pa je ta, da ima tudi sedanja vlada dolžnost, da pogleda, kaj so delali njeni predniki. A ne le, da samo pregleda stare grehe, ampak vlada ima tudi dolžnost, da jih opere in to pred vso javnostjo. Verjetno pa je, da jih ne bo.

Pisec članka v »Börse« trdi, da je TPD spoznala vse nerednosti pri Slavenski banki šele potem, ko je Slavensko banko že prevzela! S tem je pisec postavil TPD v zelo čudno luč! Da bi taki kupčijski navihanci kot so vodje TPD ne

Obisk čeških parlamentarcev.

IZREDNA SEJA NARODNE SKUPŠČINE. — TRAJNE ZVEZE MED ČEHI IN JUGOSLOVENI.

Beograd, 5. oktobra. Včeraj popoldne ob 4.50 so se začeli češkoslovaški in naši parlamentarci zbirati v narodni skupščini. Kmalu nato je naš predsednik narodne skupščine Marko Trifković otvoril sejo s kratkim govorom. V svojem govoru je naglašal, da se je prekinila seja narodne skupščine v znak pozornosti in spoštovanja gostov in da je bila odrejena ta seja, da se pretresajo vprašanja, ki skupno interesirajo tako nas kakor tudi češkoslovaške brate.

Nato je povzel besedo predsednik češkoslovaškega parlamenta g. Jan Malypetr, ki se v svojem govoru spominja onih, ki so položili temelj naši zvezi, in onih, ki so padli na bojnem polju za časa svetovne vojne. Potem vzklika kralju Aleksandru, Masaryku in Petru Velikemu Osvoboditelju. Poudarja, da je naša zveza trajna in da je ne bodo nobene trenutne politične kombinacije oslabile.

Na koncu svojega govora se je zahvalil za lep sprejem in vzkliknil kralju Aleksandru, kraljici Mariji, prestolonasledniku Petru in jugoslovenskemu narodu.

Predsednik senata g. Klefač se je za hvalil v imenu senata češkoslovaške republike za prisrčni sprejem. V svojem govoru je naglašal, da si moramo prizadevati, da se medsebojno sporazumemo in da tako uravnamo svojo politiko tako, da ne bo škode ne za sedanost in ne za bodočnost. Spominja se poedinih poslanecv južnih Slovencev za časa avstrijske monarhije v raznih delegacijah. Omenja tudi delo sedanjega predsednika češkoslovaške republike Masaryka. Spominja se, da je v drugi Kosevski bitki sodeloval tudi mnogo Čehoslovakov in kasneje so se Čehoslovaki vedno solidarizirali z južnimi Slovenci. Omenja preganjanja Čehoslovakov in južnih Slovencev v Avstriji, naglašajoč, da so Germani po prvi izgubljeni bitki izgubili glavo, a Jugoslovenci in Čehoslovaki niso izgubili vere v zmago. Kakor je nemogoče, izbrisati iz Evrope Donavo, ki veže Bratislavo z Beogradom, tako je nemogoče izbrisati našo zvezo iz naših src.

S toplimi besedami se zahvaljuje predsedniku naše narodne skupščine, narodnim poslanecem in vsemu jugoslovenskemu narodu. Svoj govor je končal z vzklikom: Naj živi večno slavna kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev!

Za njim se najtoplejše zahvaljuje predgovornikom predsednik Narodne skupščine Marko Trifković. V svojem govoru slavi preminule češkoslovaške vojake, ki so žrtvovali svoje življenje za slavo naše kraljevine.

Nato poda prvi referat narodni poslanec Jovan Radonić, ki omenja zgodovinsko vez med našima dvema državama od 10. stoletja dalje pa do danes. Predlaga skupščini, da naj se takoj izbere odbor, ki naj izdela ves program dela za kulturno zблиžanje obeh držav.

Poslanec Uhliř se bavi v svojem obširnem govoru z jugoslovensko in češkoslovaško kulturo in poudarja sličnost značaja, ki je skoro isti med obema narodoma. V tem pogledu navaja mnogo

vedeli, kaj kupujejo? Bežite, bežite! Tega gospodje sami sebi ne verjamejo, mi seveda še manj. A tudi če bi ta neverjetnost bila resnična, se mora svet zopet vprašati: Zakaj pa niste odprli ust takoj takrat, ko ste nerednosti že ugotovili? Zakaj ste melčali do danes?

In tako bi lahko nadaljevali še s celo vrsto raznih afer in aferic, ampak se skoro ne izplača. Članek dunajske »Bör-

primerov iz preteklosti, zlasti skupno sodelovanje južnih Slovencev s Čehoslovaki od početka 19. stoletja.

Za nejim je povzel besedo posl. Basariček, ki opozarja goste, da bodo na svojem potu videli črne sledove prošlosti, večrelejšo sedanjost in še lepše nade v bodočnost, enako pri Srbih, Hrvatih in Slovincih. Naglašja potrebo, da češkoslovaška izkušnost in češkoslovaški kapital pomagata pri tem, da se ustvarijo predpogoji za trajen napredek in mir v Podonavju.

Kot zadnji je pedal svoj referat g. Jan Černy, ki v krajšem govoru poudarja potrebo čim tesnejše ekonomske zveze med Jugoslavijo in Češkoslovaško.

Na koncu sta bili soglasno sprejeti od obeh predstavnikov parlamenta ena ekonomska in ena kulturna resolucija. V ekonomski resoluciji se konstatira, da je neobhodno potrebna ohranitev sedanjega stanja in njega izboljšanja, da se čim tesnejše zbliža narodno gospodarstvo obeh držav. Potrebno je intenzivno ekonomsko sodelovanje v trgovini, da se tako desedanje ekonomske in trgovinske zveze še dalje razvijajo.

V kulturni resoluciji se predlaga obema vladama, da podpirata, kolikor največ mogoče, vse institucije, ki nas lahko intelektualno zbližajo, in to so univerze, visoke strukovne in specialne šole. Da se čim prej uresničijo tu navedeni cilji, je potrebno, da oba parlamenta odpošljeta dve komisiji, kulturno in ekonomsko. V vsaki od teh dveh komisij naj bi imela vsaka država po deset članov. Ti komisiji naj bi se sestali v najkrajšem času v Pragi. Poedine člane komisije naj določijo klub v najkrajšem roku, in sicer v razmerju in po jakosti poedinih klubov.

Beograd, 5. oktobra. Na pozdravno brzojavko, ki jo je poslala delegacija češkoslovaških parlamentarcev kralju Aleksandru, je prejel predsednik češkoslovaškega parlamenta Malypetr ta-le telegram: Bled, 4. oktobra. Prijeto ginjen z brzojavko delegacije parlamenta in senata bratskega češkoslovaškega naroda se iskreno zahvaljujem za tople pozdrave in se radujem na njenem prihodu v našo državo, kjer pričaka najpripravljeniji sprejem — Aleksander.

POLITIČNO ZATIŠJE.

Beograd, 5. oktobra. V političnem življenju je popolno zatišje. Po sveačni seji narodne skupščine se je mudil predsednik vlade Uzunović le malo časa v svojem kabinetu, kjer je sprejel poset ministrov Bože Maksimovića, dr. Perića, Trifunovića in dr. Srskića.

FRANCOSKA FINANČNA POLITIKA.

Pariz, 4. oktobra. Poincaré je izročil predsednikoma finančne komisije v parlamentu in v senatu obširno spomenico o finančnem položaju Francije. V spomenici ugotavlja, da se je položaj že znatno zboljšal.

se« dokazuje le, da so se nekaj znašli v bratski ljubezni do ljudskega denarja jako imenitni gospodje, a danes, ko denarja ni več, se pa krvavo bijejo med seboj, kdo naj poravna škodo. Zlahtla si je sama si je postavila v dunajski »Börse« sijajen spomenik. Na ta spomenik naj pa vlada položi velik lovorjev venec obliki energičnih komisarjev, v roke pa naj jim slisne največje vile kar jih ima!

Zakulisna borba med radikali.

Beograd, 5. oktobra. V političnih krogih se je danes mnogo komentirala zakulisna borba, ki se vodi med radikali in ki se bo lahko čez nekaj dni izpremenila v otvorjen spopad. V radikalnih in drugih političnih krogih se govori o Pašičevi izjavi, iz katere se da posneti jasno izražena Pašičeva želja, da se skliče kongres stranke in da se na ta način okrepi njegova pozicija, ker mu je na kongresu zmaga zagotovljena.

Odnosaji se v radikalni stranki postrujejo in Pašič bo postavil vsakega na svoje mesto.

OSEMDESETLETNICA DR. BULIČA.

Split, 4. oktobra. Včeraj so na slovesen način praznovali osemdesetletnico slavnega starinoslovca dr. Frana Buliča. Slavljence je prejel od vseh strani sveta veliko število čestitk.

DVA GRŠKA POLKOVNIKA OBDOJENA NA SMRT.

Pariz, 5. oktobra. Iz Aten poročajo, da sta bila grška polkovnika Zervas in Dertilis, dva od kolovodij zadnje pobune v republikanski gardi obdojena na smrt.

PO PORAZU KANTONSKIH ČET.

Pariz, 5. oktobra. Iz Šanghaja poročajo, da se je podala po porazu kantonskih čet h generalu Sun-Cang-Fangu, guvernerju Šanghaja, deputacija v svrhu pregovorov o pogojih premirja. Zdi se, da je odpor kantonskih čet definitivno zlomljen.

SMRTNA KAZEN V ITALIJI.

Rim, 4. oktobra. Ministrski svet je odobril zakonski načrt, s katerim se v Italiji zopet uvaja smrtna kazen. Smrtna kazen je predvidena zaenkrat le za atentatorje na člane kraljevske rodbine in na predsednika vlade.

NOVI NEMIRI V ŠPANIJI.

Pariz, 4. oktobra. »Havase« poročajo, da se pripravljajo novi boji. Vse čete so dobile povelje, da morajo biti v vojašnicah pripravljene. Ženijski častniki zahtevajo, da Primo de Rivera odstopi.

CHAMBERLAIN IN MUSSOLINI.

London, 5. oktobra. Chamberlain je izjavil novinarjem, da sta on in Mussolini z velikim zadovoljstvom opazila, da so njuni nazori o vseh aktualnih vprašanjih identični. Bilo bi odveč naglašati, da je sedaj potreben sestanek trojice, na kateri bi Chamberlain, Mussolini in Briand določili skupno postopanje napram Nemčiji.

Nato je govoril o Mussoliniju in rekel, da je značaj, spreten in zmogen človek in peleg tega še velik patriot.

ZAROKA ITALIJANSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Pariz, 4. oktobra. »Exelsior« poročajo, da se bo italijanski prestolonaslednik v kratkem zaročil s hčerko vojvode Guise-a, voditelja francoskih monarhistov.

VSTOP NEMCEV V VLADO NA ČESKEM.

Praga, 4. oktobra. »Narodni Osvobozeni« poročajo, da bo štela nova vlada na Češkem 15 članov. Ministrstvi za narodno zdravje in za prehrano bodo opustili. V vlado bosta čez nekaj časa vstopila tudi dva Nemca. Nemci zahtevajo baje zase ministrstvo za pošto in ministrstvo za presveto.

in je razširjeno zlasti na Angleškem. Za izvedljivost pa smatramo da predlog pri nas ne deloma, ker razmere n. pr. v Južni Šibiji ne dopuščajo še splošne uporabe.

Važen je predlog glede železnice, da se železniški promet in uprava uredi po principih, ki so veljavni v Švici in v Nemčiji. Zlasti nemške državne železnice s svojo obširno točnostjo bi nam mogle služiti za vzor. Dr. Krajač pa slavi še alternativni predlog, da se železnice prepuste v eksploatacijo privatni inicijativi, kakor je urejeno na Angleškem in Ameriki.

Analogno in slineno kakor z železnicami bi bilo postopati s pošto, telegrafom in monopoli.

Z ozirom na škandalozno vzdržanje cest v nekaterih južnih delih države pride dr. Krajač na zamisel, da bi se vzdrževanje glavah državnih cest oddalo kakemu privatnemu podjetju, ker bi bilo tako ceneje in bolje.

Ta predlog pa po našem mnenju ide predaleč, kajti pri količiki vestni upravi vzdrževanje cest ni tako teška stvar.

Umesteti se nam zdi dr. Krajačev predlog, da se posebno z ozirom na stavbeno krizo, v zgraditvi državne stavbe za razne urade v mestih, ker s tem se odpomore tudi nekoliko stanovanjski krizi.

O teh in ostalih dr. Krajačevih predlogih se da razgovarjati in bo o njih govora, ko bo za to prišel čas.

Na nekaj pa je dr. Krajač pozabil pri svojih predlogih: na splošno reformo uprave. Ministrstva so z delom preobložena in to z delom, ki bi se moglo opraviti drugod. Ni upošteval, da potrebujemo široko samoupravo občin, široko samoupravo okrožij. Ni se dotaknil vprašanja avtonomije ljudstva po občinah in okrožjih, kajti le na ta način se da razbremeniti centrala, da se ljudstvu prepusti samoupravo v stvareh, v kolikor ni bistveno potrebno, da se izvršujejo povsod po enem in istem kopitu. Tu je treba najprej zaščititi lopota!

Dr. Krajač je brez dvoma naobražen mož z velikim obzorjem. Ne škodilo bi, ako bi se zvedelo nekoliko o angleško samoupravo na vseh poljih javnega življenja. Tudi Holandi, ki so se nudili te dni v naši državi, bi mogli povedati, da državni aparat tam ne sega v upravo do zadnjega nožnega čevlja, kakor pri nas, ampak se narod več ali manj sam upravlja.

Alfa.

LJUBLJANSKA BORZA.

v pondeljek, dne 4. oktobra 1926.

Blage: Drva bukova, cepanice, suha, 1 m dolga, ogledana, fco nakladalna postaja, 30 vagonov, den. 18, bl. 18, zaklj. 18; drva mešana — hrastova, bukova in gabrova z okrošaji, ogledana, fco nakladalna postaja, 25 vagonov, den. 16, bl. 16, zaklj. 16; trami merkantilni 8/10—18/24, 4 do 10 m, po kupčevti notri, fco vagon nakladalna postaja, 8 vagonov, den. 245, bl. 250, zaklj. 245.

Vrednote: Celjska posejavnica d. d., Celje den. 193, bl. 194, zaklj. 194.

BORZE.

Zagreb, dne 4. oktobra. Devize: Newyork kabel 56.45—56.65, ček 56.375—56.575, London izplačilo 274.35—275.15, Pariz izplačilo 158.5—160.5, Praga izplačilo 167.35—168.15, Curih izplačilo 1092.75—1095.75, Milan izplačilo 211.5—213.5, Berlin izplačilo 1345—1348, Dunaj izplačilo 796.5—799.5.

Curih, dne 4. oktobra. Beograd 9.145, Newyork 517.375, London 25.1075, Pariz 14.4625, Praga 15.325, Milan 19.46, Berlin 123.25, Dunaj 73, Bukarešta 2.725, Sofija 3.7375, Budimpešta 0.007245.

Sport.

Wide in Arne Borg — najboljša švedska atleta. Švenska Tagbladet odklikuje vsako leto najboljšega švedskega sportnika z zlato kolajno. Letos pa je bila izbira zelo težka in je obdarovala uprava lista dva atleta z zlato kolajno, tekača Wideja in plavalca Arne Borgia.

Novice iz teniškega sporta. Karel Koželuh, slavni češki mojster, se nahaja sedaj v Berlinu kot trener. V kako dobri formi je, pokažejo najbolj njegovi uspešni boji proti dr. Landmannu, zmagovalcu Richardsa in Kinseyja in proti Froitzheimu. Koželuh je porazil Landmanna 6:1, 6:0, 6:2, Froitzheima pa 6:1, 6:0, 6:0. Pač krasen uspeh!

Australci, ki se letos radi finančnih težkoč niso udeležili tekme za Davisov pokal, bodo sedelovali pri tej tekmi prihodnje leto. Med drugimi bude v njih vrstah nastopil tudi Norman Brookes in vlada za njegov nastop veliko zanimanje, ker je vse radovedno, kako bo ta stari mojster odrezal napram novim zvezdam.

Gillen, kapitan francoskega Davis-cup moštva izjavlja, da bodo Francozi prihodnje leto vže spocetka igrali v ameriški coni, da se na ta način bolj aklimatizirajo in navadijo na ameriške žoge za izzivalni match proti Ameriki.

Suzana Lenglen, miss Browne in Féret in več drugih profesionalnih igralcev se poda še ta teden v Avstrijo, kjer absolvirajo večjo turnejo.

V Ameriki je porazil Cochet svojega rokaka Lacoste v ekshibicijskem boju 3:6, 7:5, 8:6. V dublu sta zmagala Lacoste-Hunter proti Cochet-Brugnon 6:0, 6:3. Francozi se vrnejo ta teden v domovino.

Nurni gre zopet v Ameriko. Ni dolgo od tega, ko se je vrnil slavni filmski tekač z večje turneje v Ameriko, pa se že zopet pripravljaja tja. Treniral bo v mestu Drako za halske tekme.

Cochet premagal Lacoste. V Newyorku je izvojeval najnovejši ameriški teniški mojster Lacoste proti svojemu rojaku Cochetu ekshibicijski boj. Cochet, ki je Lacoste premagal že v juniju, ga je sedaj zopet porazil 3:6, 7:5, 8:6. V naslednjem dublu pa je LaL-coste s svojim partnerjem Amerikancem Fr. Hunterjem porazil par Cochet Brugnon 6:0, 6:3.

Francozi, ki se do najnovejšega časa niso

posebno odlikovali v dviganju uteži, imajo sedaj v Rigoulotu, Alzinu in Cadine prvovrstne mojstre. Tako je pred par dnevi v Nizzi dvignil iz križa t. j. od tal s križno muskulaturo do popolno vzravnane telesa in sicer enoročno 193.5 kg in s tem postavil nov profesionalni svetovni rekord. Po matchu Rigoulot—Alzin se bo meril tudi Cadine z Rigoulotem. Ker je Cadine v izborni formi, se nam obeta prav zanimiv boj. Tako je nedavno obojoročno potegnil 115 kg, dvignil težno 160 kg in sunil prosilo obojoročno 150 kg; sledajče je iz križa vzdignil enoročno 180 kg, obojoročno pa 220 kg.

Izgledi novega bokserskega championa Gene Tunneya. Sedaj, ko je postal Tunney svetovni prvak, častni poročnik ameriške marine in čestni meščan Newyorka, se javno pretresa vprašanje, če ima veliko šansa, da obdrži svoj naslov daljši čas. Gotovo je, da ne bo toliko časa počival, kakor Dempsey, ravno tako gotovo pa je, da svojega prvega boja ne bo izvojeval pred 1. 1927. Kot

njegovi nasprotniki pridejo v poštev Jack Delaney, točasni mojster lahke srednje teže, Sved Harry Persson in Tom Gibbons. Črnc Harry Willis ne pride več v poštev; niti Tunney niti manager Tex Rickard nočeta imeti opravka z njim. O Dempseyu se splošno sodi, da ne bo več nastopil v ringu, ker ima že dovolj premočenja in je tudi njegova žena odločna nasprotnica boksa. Sicer je pa sedaj še lahko zbit od zadnjega boja, da mora najmanj poldrugi mesec počivati, predno lanko zopet trenira. Pač pa ima zelo veliko šans Sved Persson, ki se bo najbrže že prihodnjo pomlad pomeril s Tunneyem. Eden najboljših strokovnjakov boksa je celo izjavil, da bi bil Persson v Filadelfiji lahko Dempseyja in Tunneya knock-out potokel. — Toda to so samo senzacionalne govorice, proračunane na to, da delajo reklamo za Tunneya oziroma za Perssona; gotovo je le to, da si Dempsey ne bo več priboril svetovnega mojstrstva in skoraj gotovo niti več nastopil ne bo.

To in ono.

MLADOLETNI DELAVCI IN ZLOČINCI.

Znani ameriški industrijec Henry Ford je napisal daljši članek, v katerem razmotriva o grcnjem vprašanju in prihaja do zanimivih zaključkov. Članek pričbuje tudi dunajski »Neue Freie Presse«, mi ga pričbujemo v izvečku.

Ford najprej razmotriva, da izgublja ameriško ljudstvo mnogo časa z iskanjem sredstev, da prepreči mnogostevilne zločine mladletnih. Govori se, da smo poplavljeni z valom zločincov in povdarja se, da izvršijo največ zločinov mladi močje, stari komaj nad dvajset let. Je to njihova krivda ali naša? Najbolj priljubljeno protisredstvo je znano, — mladega človeka, ki stori zločin, se kolikor mogoče urno prime, obsoadi in se ga postavi za čim daljši čas pod ključ.

Mnenja sem, da temu niso krivi toliko mladletni zločinci, nego na splošno vsa družba. Nihče še ni praktično ničesar storil, da bi pokazal mladim ljudem, da se s smiselnim in smotrenim delom lažje zasluži kot pa s tatvino. Ali nismo s tem zanemarili svoje dolžnosti do mladih ljudi?

Z mojim senom Edselom sva delala poizkuse, kako rešiti ta problem. Mlad človek 16—20 let star, — navadno prične delati ob tedenski plači, ki je skoro enaka ničli. Kako naj živi, kako naj poslame iz normalnega dečka delavna živina, zato se ni brigal nihče. Kaznujemo ga za njegovo pomanjljivo izkušnost, dasi smo pri tem sami kaznovani. Kar se dečko nauči v šoli, ga ne usposablja za nikako delo. Iz šole pride navadno z mržnjo do dela, zlasti do takega, pri katerem ne more nositi belega ovrtnika.

Ko je iz šole odpuščen, se mora ozreči malo za delom in doseči kako manj vredno mesto. Nato pride v družbo mladih ljudi, ki so si ustvarili teorijo, da se delo ne izplača, najmanj pa se izplača delo iskati. Povprečni mladenič je pošten, toda tudi nagnjen k pustolovstvu, če je normalen. Tako pustolovstvo ga more zavesti k dejanju, katerega smatra zakon za zločin. Če je enkrat takle dečko aretirani in obsojen, potem je že tam. Zelo uspešen je naš trud, da se ne more tak mladenič, ki je bil že enkrat zaprt, nikdar več vrniti na pravo pot.

Kar rabijo mladi ljudje, je delo. Ne šušmarstva, nego poštenega, dobička-

nosnega dela. Naloga industrije je, — da jim zato ponudi priliko.

Za poskus smo sprejeli pet tisoč mladeničev med šestnajstim in dvajsetim letom, jim zaupali delo mož in jim določili zadostne plače. Toda, dati mladim ljudem samo delo, to ni dovolj. Nekatero delo more bolj pospeševati moralno vzgojo kot drugo. Nobeno koristno delo ni poniževalno. Natanečno delo vsebuje posebno moralo. Hočemo naučiti te mlade ljudi natančnega dela in jih zato dobro plačati. Potem vemo, da jim ne bo treba več pridigati o nemoralni zločinov, kajti zločin bodo spoznali za to, kar je v resnici: zelo težka in nepraktična pot do denarja.

Velika produkcija je ustvarila potrebo natančnosti, kakor nikdar poprej. Osnovni motiv moderne produkcije je varčnost, ne sicer skopost, toda najboljša uporaba časa, denarja in materijala. Ta varčnost pa se da doseči le z ustvaritvijo največje natančnosti. Kajti brez te ni hitre produkcije, ni prihranka delovne sile in materijala in ni cenene razdelitve.

Materijal se more takrat gospodarsko izrabiti, če se ga uporablja po skrbno napravljenem načrtu.

Ta precizija dela ima tudi svojo važno človeško stran. Delo in naloge so tako sistematično zamišljene in se morejo tako razdeliti po vrstah, da odgovarjajo za vsako delo zahtevani spretnosti in moči. Z drugimi besedami rečeno, vsaka industrija more zaposliti ljudi z delom, ki se stopnjuje po starosti, spretnosti in izkušnosti. To se pravi, lista nastavljenecv kake industrije mora biti zrealna slika povprečnega prereza skupnosti.

V skupnosti imamo tudi osemdesetletnike, še več sedemdesetletnikov, še več šestdeset, petdeset in štiridesetletnikov; to gre tako daleč, da pridemo do dečkov. Navadno smatramo, da se morajo stari preživljati od zalužka njihovih otrok.

Strah pred starostjo je sedaj neutemeljen. V našem podjetju nastavljamo stare moške pri delu, s katerim morejo ravno tako mnogo zaslužiti kot mladi ljudje. Zaposlujemo dečke pri delu, za katerega imajo ravnolotno zmognosti kot starijši izkušeni močje. To pomeni, da nastavljamo delavce tako, da je povprečno vsaka starostna stopnja zastopana v raz-

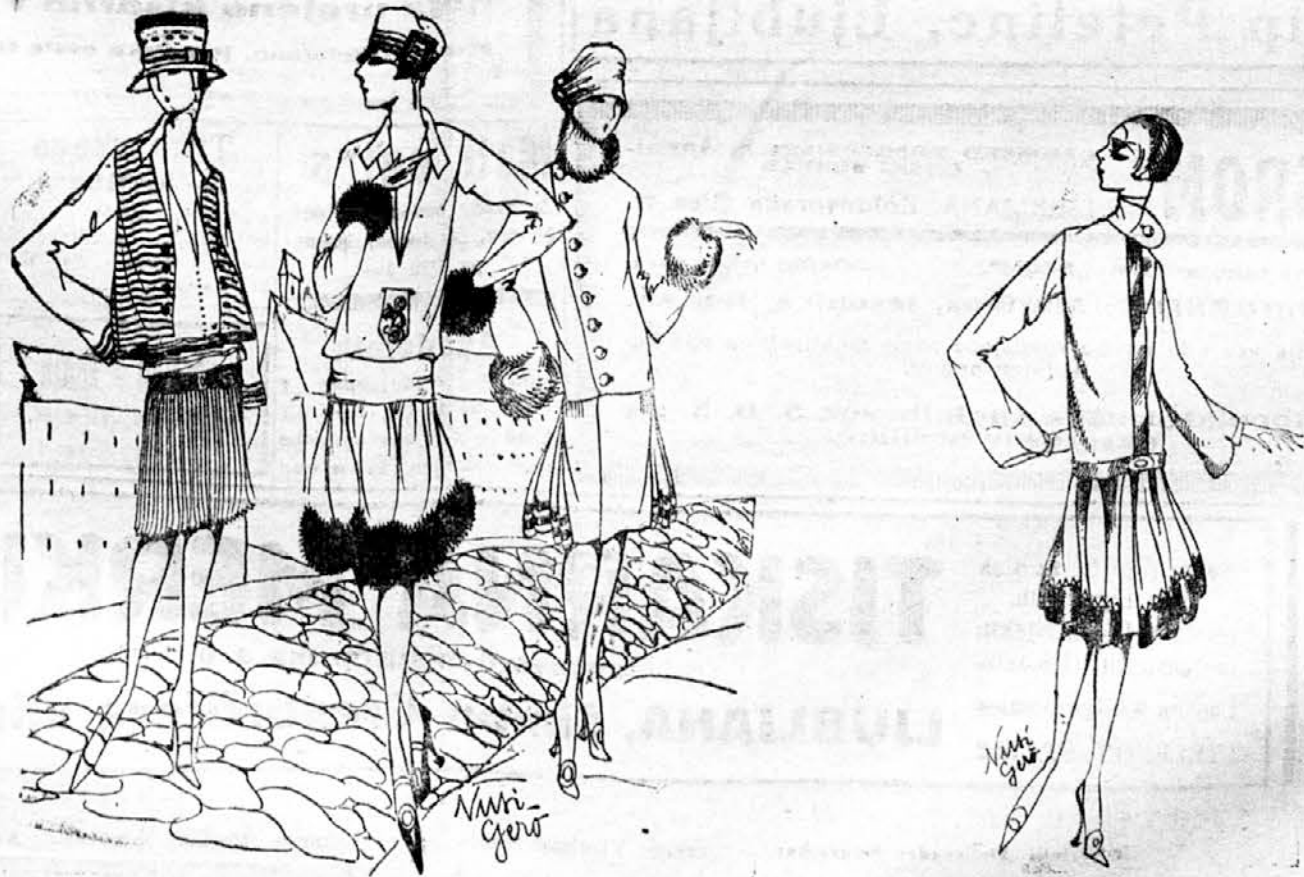
merju s povprečnim prerezom prebivalstva.

To pravilo smo uravnali s prerezom prebivalstva tudi glede pohabljenecv. Nameščenke imamo slepce, enonoge in tako naprej. Imamo dele za vsako vrsto ljudi. Še več kot to. Mi rabimo pohabljenecv, rabimo slepce, — če že ne iz drugega vzroka, vsaj iz tega, da zagotovo ostale, da telesna poškodba ni to, kar je ubožnica. Niti sanjali niso poprej o odločujočem socialnem razvoju, ki ga imajo danes veliki obrati.

Avanture fasadnega plezalca.

Strah hamburških posestnikov vil, veletrgovcev itd. Borreau, je eden od najdržnejših fasadnih plezalcev. Nastopal je kot kavalir v najboljših krogih. Neka dama ga je upepljala v neki plesalni klub. Seveda na elegantnega možakarja ni padel niti najmanjši sum. Predstavljal se je za solastnika velike trgovine z dragulji v Berlinu. Nikdo ni poizvedoval, če odgovarjajo trditve elegantnega gospoda istini. Borreau je stanoval v enem od prvih hotelov, sicer pa ni nastopal potrano. Po dnevi se je pridno sprehajal v okrajih, kjer stanujejo bogati ljudje. Često je bil tudi v družbi neke dame, ki jo je spoznal v baru. Juvelir in kavalir je bil v resnici bivši pekovski pomočnik Fritz Wald, čigar specijaliteta so bili vlni v spalne sobe v Hamburgu. Slični vlni so se dogajali sicer tudi že prej, toda Wald jih je vprizarjal sistematično, principijelno, po premišljenem načrtu in v serijah. Vodila ga je pri tem misel, da smatrajo bogati ljudje svoje dragocenosti najbolj varnim v spalnih sobah ter jih smatrajo tam popolnoma varnim, tudi če gredo na koncert ali v gledališče. Ta račun se je večinoma tudi ujemal. V kake nenavadne položaje je fasadni plezalec tuintam zašel, kaže slučaj, v Hamburgu, kjer je izvršil po lastnem priznanju 22 vlomov. Gospa nekega veletržca je spala v svoji vili pri odprtem oknu. Nenadoma je čula nek šum. Prizgala je luč ter ugledala pred seboj elegantno oblečenega, čednega, mladega moža, ki se ji je predstavil z največjo uljudnostjo kot profesionalni vlomilec, ji pa zagotovil, da se njej osebno ne bo ničesar zgodilo. Prosil je »milostljivo« popolnoma mirno za njene prstane z brijanji, ki jih je imela na rokah. Gospa je snela prstane z rok ter jih izročila »kavalirju«. Na vprašanje mladega gospoda, če ima kaj gotovine, je odgovorila, da ima samo 100 mark, če pa naj mu jih izroči, mora vstati s postelje. Kavalir ji je odgovoril: »Milostiva, ostani lepo v postelji, toda dovolite, da preiščem vašo omaro.« Gospa je prošnji rada ustregla, toda nočni obiskovalec ni našel ničesar, zato je šel v sosednjo sobo. Gospa ga je prosila, da naj v to sobo ne vstopi, ker bi se utegnil njen na srcu bolni soprog tako prestrašiti, da bi umrl. Lopov je izpustil ključko, ki jo je držal ter tudi ostalih sob ni preiskal. Ko se je gospa B. čudila, da je človek tako dobrega eksterijeja, človek ki govori književni jezik in ima tako korektno maniere, je izjavil nočni obiskovalec, da gre samo za njegovo prepričanje: »Bogati ljudje ne rabijo toliko, kolikor imajo.« Gospa B. je odgovorila, da se mora tudi bogastvo zaslužiti. Tudi njen soprog je začel kot revež. Uljudni vlomilec je odgovoril: »Vaš pogum in vaša skrb za vašega soproga sta vredna plačila ter ji je vrnil prstane, zlezel skozi okno, skozi katero je bil prišel in izginil. Gospa B. mu je morala obljubiti, da ne bo vložila nobene ovadbe. Čez pol ure pa si je stvar vendarle premislila. Povedala je stvar svojemu možu, ki je mislil, da se ji je vse to sanjalo. Tudi policija je bila tega mnenja. Toda vse, kar je vlomilec pozneje priznal, še predno je zamogla gospa izpovedati, se je natančno vjemalo. Waldu je zelo mučno in možakar obžaluje še danes, da ga je kljub vsemu naznanila. Sicer ga pa takrat niso dobili.

Toda njegovi nočni obiski niso potekali vedno tako ugodno. Borreau, ki je plezal po fasadah, skakal z balkona na balkon, z žleba na žleb, predno se je pripil do pravega okna je prišel tuintam tudi v nemalo nevar-

nost. Nekoč mu je tudi izpodrsnilo, padel je ter obležal pol ure brez zavesti. Drugikrat je spustil svoj plen na dolgem jermenu z balkona, dočim je šel sam iz hiše po stopnicah skozi večna vrata. Ko je prišel svoj plen iskati, je opazil na svoje iznenadje, da se je dotikal na jermenu viseči paket nosu nekega moža, ki je spal, pokrit z odejo na klopi. K njegovi sreči se zaspanec ni vzbudil. Drug slučaj bi ga bil kmalu stal življenje. V tem slučaju je šlo za tri okna, če bi bil stopil na napačno okno, bi bil padel na s kamnom tlakovano dvorišče. V veliko nevarnost je prišel pri svojem rekordnem činu v Hamburgu. Upal je, da dobi v vili nekega eksporterja izredno bogat plen. Toda to, kar je našel, ga je silno razočaralo. Končno pa je našel v neki omari ključ, kontoarja veletržca. Takoj je sklenil, da se bo tu odškodoval. Srebrnino v vili je pustil na miru. Vsled čuječnosti nočnega čuvaja pa ta večer ni mogel vdreti v kontoar, dasi je moral odslej s tem računati, da bodo nanj strogo pazili, je podvzel takoj naslednji dan nov poskus. To pot se mu je posrečilo prelesti ograjo. Že je vlomil v štiri blagajne, ko je začel nočni čuvaj ropot, ter postal po policijo. Policija je obkolila blok in vlomilec ni imel izhoda, toda lopov s tem še nikakor ni bil vjet. S par tisoč markami in devizami v žepu je zlezal na stekleno streho neke lope in od tam skozi odprto okno v pisarno. Tam je vlomil vrata, zlezal na strešni žleb ter zbežal preko par streh, dokler ni našel podstrešnega okna. Zlezal je skozi okno ter prišel kot nalašč v stanovanje hišnega oskrbnika, ki je spal spanje pravičnega. Ko je prižgal električno svetilko, da bi se orijentiral, je zalajal pes na dvorišču in hišnik se je vzbudil. Toda Bourreau je imel v tem trenutku že večni ključ v žepu. Splazil se je iz stanovanja, se je skrčil ter jo popihal zjutraj, ne da bi ga bil kdo oviral, neznanokam.

Psov se fasadni plezalec ni prav nič bal. Izkušnja ga je naučila, da spe psi ponoči prav tako trdno kot ljudje.

Najbolj nenavadni kapiatelj historije fasadnega plezalec pa obravnava ljubzensko afero, ki jo je imel lopov z mlado deklico iz jako ugledne rodbine. Pri njem so našli pisma, v katerih zaklinja mlada dama svojega prijatelja, da naj prične drugo življenje.

IZ HLEVA DO BOGASTVA — IZ GROFOVSTVA V ZAPOR.

O pseudo »baronu« Frideriku Ungern-Sternbergu prinašajo te dni dunajski časopisi anekdote, polne senzacionalnih pustolovstev. »Baron Ungern-Sternberg je stanoval pri baronici Mautner Markhoff v Innsbrucku. Često je odpoštoval in se zopet vračal z velikimi svotami denarja. Baron se je hvalil, da ima ogromna posestva v Estonski, pripovedoval, da je moral zapustiti svojo domovino in se naseliti 1913 na Madžarskem, kjer da je do zadnjega časa živel dalje časa na dvorcu grofice Vaya. Iz Madžarske, da je moral baje pobegniti obenem z grofico Esterhazy, kjer da je bil vpleten v afero restavracije bivšega kralja Karla. Pozneje je služil v češkoslovaški armadi, odkoder je dezertiral s pomočjo hčerke predsednika češkoslovaške republike. Nato, da je živel v visokih krogih v Italiji, Švici in Franciji, narkar se je spoznal z baronom Klingensporom, ki ga je seznanil z baronico Mautner. S tem svojim pripovedovanjem je zadivil staro avstrijsko aristokracijo, ki ga je sprejemala v svoj krog z največjo ljubeznivostjo. Lahko si mislimo presenečenje vseh njegovih »visokih« prijateljev in aristokracije, ko so zvedeli, da je bil ta »baron« prijatelj baš v momentu, ko je vlekel svojemu sopotniku iz žepa njegovo listino. Zaslišan je priznal »baron«, da sploh ni baron. Kasneje so ugo-

tovali, da je po poklicu čisto navaden konjski hlapec in da se piše za Rudolfa Raschella iz Aussig-a.

Pred to svojo aventuro je bil Raschell obsojen radi raznih zločinov goljufij na 18-mesecev ječo, katere je bil prestal. Ko se je znašel po prestani kazni na prostem brez sredstev in službe, si je izmislil vsa to omenjeno »storijo« ter se seznanil z že imenovano grofico Mautner, pri kateri je preživel nekaj mesecev prav luksurijskega življenja. Poleg tega je zaslužil »po strani«, kakor omenjeno tudi še kot žepar. Vsako veselje pa traja samo gotov čas in tako je prišel lažni baron zopet tja kamor spada. Zaplenili so mu bogato garderobo, ki pa ni plačana.

Cigansko narodno gledališče v Moskvi. Vseruska zveza ciganon namerava otvoriti v Moskvi cigansko narodno gledališče. V svrhu organizacije ciganskega gledališča je sestavljena posebna komisija iz uglednejših gledaliških moči.

DAROVİ ZA POGORELCE V PRIGORICI.

(Konec.)

Po 200 Din: Župni urad Turjak, župni urad Vič, župni urad Skocijan pri Mokronogu, župni urad Dražgoše, župni urad Begunje pri Lescah, župni urad Begunje pri Cerkvici, župni urad Borovec, župni urad Adlešiči 185 Din; župni urad St. Jakob ob Savi 184 Din; po 180 Din: župni urad Rateče-Planica, župni urad Polica; župni urad Leše 176.50; po 170 Din: župni urad Bela Cerkev, župni urad Zagradec; župni urad Notranje Gorice 166.40 Din; župni urad Rova 160 Din; županstvo občine Crni potok 165 Din; župni urad Hraslje 157.75 Din; župni urad Trstenik 158 Din; župni urad Zabnica 150 Din; župni urad Komenda 160 Din; župni urad Podlipa 150 Din; župni urad Smarjeta na Dol. 140 Din; Hra-

nilnica in posojilnica Homec 147.75 Din; župni urad Nova Oselica 140 Din; župni urad Podbrezje 136.50 Din; župni urad St. Jošt nad Vrhniko 130 Din; župni urad Bukovševica 125 Din; župni urad Zlato polje 125 Din; župni urad Velesovo 125 Din; župni urad Sv. Helena 125 Din; župni urad St. Vid pri Brdu 111.30 Din; župni urad Crnomelj 110 Din; župni urad Mavčiče 110 Din; župni urad Dobrava pri Podnartu 110 Din; župni urad Svibno 109 Din; župni urad Trboje 102.55 Din; župni urad Hotič 104.10 Din; po 100 Din: župni urad Dragatuš, župni urad Kropa, župni urad Stanga, župni urad Kamnik, S. S. Baker Y Co, Ljubljana, župni urad Holecražica, G. Stele, Škojja Loka, odvjetnik dr. Lavrič, Ribnica, g. Matija Cetinski, Mrava, občina Novi Lazi, g. Anton Spende, pis. rav. sodišča v Ljubljani, g. prof. Watzl, Kranj; župni urad Crni vrh nad Polhovim Gradcem 89.70 Din; župni urad Zagorje ob Savi 80 Din; župni urad Lučine 75 Din; župni urad Javor pod Ljubljano 71 Din; župni urad Zelimlje 70 Din; župni urad Olševik 65 Din; društvo »Dobrodelnost« Ljubljana 65 Din; po 60 Din: župni urad Unec, župni urad Peče; župni urad Sv. Vid nad Cerknico 59.75 Din; po 50 Din: župni urad Dovje, župni urad Sinkov turn; župni urad Voglje 43.50 Din; župni urad Gozd 40.30; župni urad Vranja peč 40.15 Din; omizje pri »Košaku« v Ljubljani 40 Din; župni urad Kropa 20 Din; župni urad Dob 20 Din; gđc. Karla Kromar in Carmen Hvala 20 Din.

Ko zaključimo vrsto nam nad vse dragih darovalcev, dobrotnikov, kličemo: Bog Vam povrni nebrojkrat! Mi pa bomo učili naše ljudstvo trajne hvaležnosti do onih, ki so nas poznali v grozni nesreči, kakršne naj Vas varuje Bog! Srčna hvala!

Za odbor: K. Škulj, župnik in nar. poslanec. — K. Kromar, župan. — Tajnik nečitljiv.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»No le ne jezi se potem zaradi tega, če te je bilo strah. To je bojazljivost, da ni grše,« se je oglašil konj. »Vsakomu se odpusti, če se ponoči prestraši, menim, posebno če vidi stvari, ki jih ne razume. Kolikokrat smo se mi odrgali, vseh štiristopetdeset nas, in to samo radi tega, ker je kak nov novinec prišel praviti zgodbe o kačah tam dema v Avstraliji, da smo bili vsi do dobra preplašeni.«

»V taborišču je že vse prav imenitno,« je dejala stara mula; »nisem zoper pobeg, že zaradi veselja ne, zlasti kadar nisem bila dan, dva zunaj; kako pa se imate, kadar ste v aktivni službi?«

»Ej, to je vse nekaj drugega,« je odgovoril konjski konj. »Takrat mi sedi Dick Cunliffe na hrbtu in medrega s koloni, meni pa ni treba drugega kot paziti, kam postavim nogo, da imam zadnje noge debro pod seboj, pa da sem pameten v uzdi.«

»Kaj pa se pravi to, pameten v uzdi?« je vprašala mlada mula.

»Primaruha«, je zarezgetal konj, mar hočeš reči, da vas tam v vaši službi ne uče biti pametnim v ustih? Ali moreš kaj drugega storiti, kadar ta nategnejo vajeti, kakor da se zasučesh kroginkrog? Takrat gre tvojemu jezdecu za življenje in smrt in to seve, da gre tudi tebi za življenje in smrt. Okreni zadnje noge v tistem hipu,

čim začutiš uzdo na vratu. Ako nimaš prostora, da bi se zasukal, se nekoliko vzpni pa se okreni na zadnjih nogah. Vidiš, to se pravi biti pameten v uzdi.«

»Nas pa ne uče tako,« je dejala stara mula. »Nas uče biti pokoren možaku, ki nam načeluje, da stopimo iz vrste, kadar veli, in v vrsto, kadar ukaže. Meni se vidi, da je nezadnje stvar precej ena in ista. No, sedaj pa povejte, ko imate tako imenitno šolo in vzgojo, kaj pa pravzaprav delate pri vas?«

»To je različno,« je odvrnil konj. »Po navadi moram hoditi med tropo kričečih, kosmatih mož z noži, delgimi svitlimi noži, ki so hujski od nožev konjskih zdravnikov, in moram paziti, da se Dickovi škornji ravno še dotikajo škornjev njegovega sosedu, ne da bi ga zmečkali. Na desno oko, na desni strani, vidim Dickovo sulico in tako vem, da sem na varnem. Ne bi bil rad tisti konj ali tisti možak, ki bi se meril z Dickom in menoj, kadar se nam mudi.«

»Ali noži ne ranijo?« je vprašala mlada mula.

»Veš, nekč so me vrezali preko prsi, a to ni bila Dickova krivda —

»Preneelo malo bi mi bilo mar, čegava je krivda, če te vrezajo z noži!« je dejala mlada mula.

»A meraš,« je odvrnil konj. »Ako ne zaupaš svojemu jezdecu, je boljše, da kar pobegneš. Nekateri naših konj tudi store tako, in jaz jim ne ščem v zlo. Pa kakor sem že rekel, krivda ni bila Dickova. Človek je ležal na tleh in iztegnil sem se, da ga ne pohodim, ledaj pa je sunil z nožem po meni. Prihodnjik, kadar

bom moral zopet hoditi nad človekom, ležečim na tleh, stopim nanj, in močno.«

»Hm!« je rekla stara mula, »to se sliši prav neumno. Noči so ob vsakem času prav nerodne reči. Najboljše je takrat, kadar stopaš z dobrim sedlom na hrbtu na goro, ležeš in se plaziš, dokler ne dosepeš stotine metrov visoko do takega grebena, kjer imaš ravno dovolj prostora za svoja kopita. Tam obstaneš in stojiš mirno — nikar ne prosiš možaka, da ti dvigne glavo, mladik — mirno, čakaš, da sestavijo topove, potem pa gledaš, kako padajo rdeče kroglice po drevesnih vršičkih daleč spodaj.«

»Ali nikoli ne stopiš napak?« je vprašal konj.

»Pravijo, da lahko prej razčešneš kuri uho, nego stopi mula napak,« je odgovorila stara mula. »Tupatam mogoče dela slabo pripeto sedlo muli neprilike, da stopi napak, ampak to se nameri jako redkokdaj. Rada bi, da bi ti mogla pokazati, kako delamo. Imenitno je. Tri leta sem rabila, da sem iztaknila, kaj ljudje sploh hočejo. Vsa znanost cele reči obstoj v tem, da se nikdar ne pokažeš proti nebu, sicer se zgodi, da streljajo nate, če to storiš. Zapomni si to, mladé. Bodi vedno kolikor mogoče skrita, četudi moraš narediti miljo dolg ovinek. Jaz vodim celo baterijo, kadar pride do takega plezanja.«

»Streljajo nate, ne da bi se mogla zaleteti med ljudi, ki streljajo!« je vzkliknil konj in napeto razmišljal. »Tega bi jaz ne mogel prenašati. Naskočil bi, z Dickom vred.«

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi
znamke
Gritzner, Adler, Phönix

Bliže Prešernovega pomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Ponuj brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroče. Večletna garancija.

Od dobrega najboljša je švicarski pletilni stroj **DUBIED**.

Josip Petelinc, Ljubljana

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najtinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 10, II. nadstropje.

Abonenti

dobijo dobro in po cenit hrano v restavraciji pod »Skalec«, Mestni trg 11. Gostom se lahko postreže z domačo, srbsko, dunajsko in francosko kuhinjo. — Za jedila in vino preko ulice poseben popust. — Vsaki dan se vrši od 20. do 24. ure koncert. — Z radostjo pričakujem moje goste. Josip Uran, restavrater.

Pozor!

Lukrativni, brezkonkurenčni artikel za vpostavitve lastnega podjetja Din 30.000. — Franc Krajnc, Maribor, Jurčičeva ulica 6. II. nadstr.

„GROM“ CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brojavkám: „GROM“. Telefon Int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakov.

Obavljá vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

Mali oglasi

Za vsako besedo se plača 50 par, za debelo tiskano pa Din 1.—.

Akademik

poučuje srednješolske v vseh predmetih. Honorar nizek. Cenjene ponudbe pod: »Uspeh zajamčen.«

Trgovskega vajenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme kakoj Josip Kodrič, trgovec, Sv. Križi pri Kostanjevici.

PREMOG - ČEBIN

Wolfova 1/B. - Telef. 56.

Novost!

Po dnevu in v temi vidljive napise, umetniške in sv. podobe, reklamo vseh vrst, izvršuje: Franc Kranjc, Maribor. Pisarni naslov: Jurčičeva ulica 6/II. Lokal: Miklošičeva ulica 2/I.

Stekleno

strekno opeko imajo stalno v zalogi Združene operske d. d. v Ljubljani.

Oglašujte v „Narodnem Dnevniku“.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. Lastna knjigovoznica TELEFON ŠT. 552

TISKARNA MERKUR
TRGOVSKO-INDUSTRIJSKA D. D.
LJUBLJANA, Simon Gregorčičeva ulica 13. TELEFON ŠT. 552

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, statute, vabila, letake, lepake, posetnice i. t. d.